

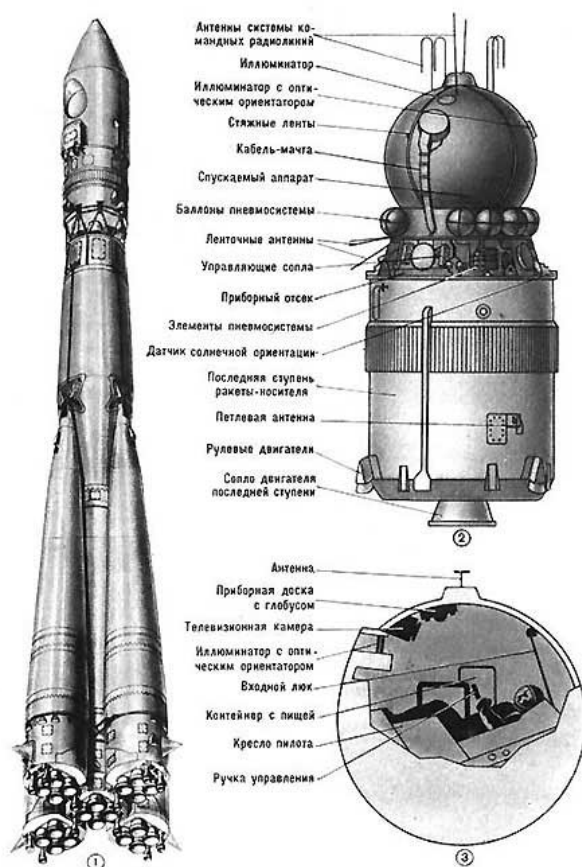
СПОМЕНИ НА ПОЛК. В. ЯРОПОЛОВ

- УЧАСТНИК В ИЗСТРЕЛВАНЕТО НА КОСМИЧЕСКИЯ КОРАБ „ВОСТОК” ОТ КОСМОДРУМА В БАЙКОНУР

<http://www.roscosmos.ru>

Първият полет на човек в Космоса бе не само изключително важен, но в много отношения, дори – за специалистите, работили над този проект, бе немислима стъпка, стъпка към неизвестното, с всички неизвестности от технически, социален, физиологически и психологически характер. Сега е трудно да се разбере всичко това, но тогава всички бяхме озадачени над един проблем: „Какво предстои да се случи? Ще понесе ли човешкият организъм състоянието на безтегловност? Ще издържи ли човешката психика?”

Отговорите на повечето въпроси, които по онова време си задавахме, не можеха да ни бъдат дадени дори от водещите специалисти по хуманна медицина. В процеса на тестване на космическия кораб „Восток” чрез безпилотни полети, но – с манекени или с кучета на борда, както – и в процеса на подготовката на пилотируемия полет в Космоса, никой не можеше да ни отговори на всички тези важни въпроси. Днес отговорите им са известни, но в това отношение тогава работехме „на сляпо”. Значи, трябваше да се търси изход от това положение. Оттук произтекоха особеният подход към конструирането на самия космически кораб и създаването на неговите системи, към подготовката и изпитанията му.

Имаше толкова много неясноти и загадки в предстоящия полет...

Ще издържи ли космонавтът в кабината на шума на двигателите на ракетата-носител? Бе необходимо да се експериментира като в кабината се вкара измервателно устройство, което да измери силата на шума; шумомер.

Какво ниво на претоварване ще понесе човекът? Колко време би издържал? Сложиме датчици за претоварване на борда на космическия апарат.

Как ще повлияе състоянието на безтегловност на жив организъм? Също бяха нужни експерименти. Първоначално в пилотската кабина сложихме кучета. За съжаление, първите две кучета починаха. За щастие, следващите кучета оцеляха. Това беше много важно за всички нас.

Ще могат ли системите в космическия кораб да поддържат нормалната жизненост на пилота? Отново бяха нужни експерименти. Този път сложихме в него манекен, когото на шега кръстихме с името „Иван Иванович“. Шегувайки се с „колегата“ – манекен, избивахме натрупаното напрежение. Понякога го слагаме да седне на някое кресло с книга в ръде. Веднъж дори Сергей Королев го видя

и го взе за един от нас и започна да му се кара отдалече, понеже „нарушава установения ред“. После той самият се смя най-много на случката.

Вероятно именно манекенът стои в основата на легендите, че някакъв друг човек е летял в Космоса малко преди Юрий Гагарин. Естествено, всеки от конструкторите се вълнуваше от това дали неговият агрегат или неговата система работи нормално и въздъхваше с облекчение, когато се увери, че всичко е наред. Най-притеснени до края на полета бяха, разбира се, отговорниците за системата за приземяване на космическия кораб, понеже тя щеше да се задейства последна. „Приземленците“ също се успокоиха накрая. Когато космонавтът се приземи успешно, никой от присъстващите в контролната зала все още не осъзнаваше значението на това събитие. Когато еуфорията настъпи, всички се запрегръсахме радостно.

